

Andrássy
Kurta
János

Rövid életrajz:

- 1911. november 23-án született Kiskoh községben
- Korán árva lett, nevelőapja kőművesnek szánta
- A Képzőművészeti Főiskolára 1931-ben került be, mint szobrász
- A parasztság alkotó művészetét tanulmányozta és a megismert értékeket a művészeti gyakorlatába átmentette
- Kőszobraiban jelenik meg legjobban a falusi néppel való szolidaritása
- Bronzszobrain a speciális szobrászati problémák, a mozgás- és téralakítás jelennek meg
- Elméleti írásaival egy olyan közérthető felfogást próbált kialakítani, amely egyesíti a nemzeti hagyományt és népi gyakorlatot
- 1981-ben Sárospatak város díszpolgárává választották

Az indulás

Magyar Képzőművészeti Egyetem, Budapest

- Először 1930-ban jelentkezett a Képzőművészeti Főiskola festő szakára, de nem vették fel.
- Tanonciskolai rajztanára, Szamosi Soós Vilmos tanácsát megfogadva 1931-ben újra megpróbálta szobrász szakra és felvették.
- Még ugyanebben az évben a Műcsarnok Téli tárlatára beküldte Öregasszony című szobrát, amivel elindította saját pályáját.

Öregasszony
1939
(elpusztult)

**A Főiskolán egyik művésztársával
sem tartott különösebb
kapcsolatot, de szorosabb barátság
fűzte más művészeti ág
művelőihez.**

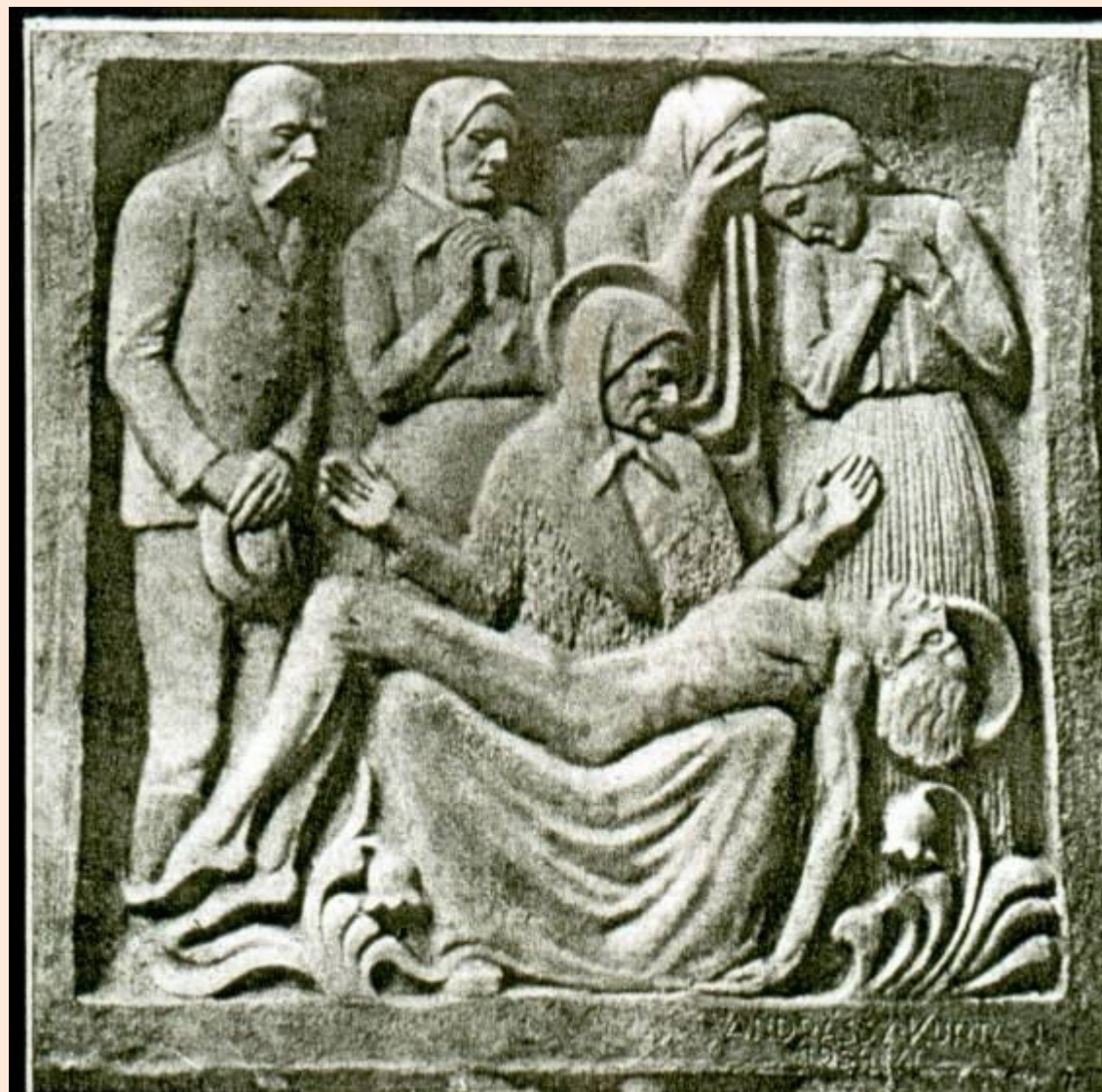
Elsősorban a népi írókkal találkozott rendszeresen, ők sokban segítették az ifjú művész tájékozódását a világban. Az első, akivel megismerkedett, Szabó Dezső volt.

*Medgyessy Ferenc, szobrászművész és
Andrássy Kurta János kapcsolata*

Medgyessy a Magyar Pieta láttán hívja meg műtermébe az akkor 24 éves főiskolai növendékét.

- Medgyessy Százados úti műtermében éveken át dolgozott.
- Meghatározóan hatott rá szobrászata. A kőfaragás csínját-bínját itt sajátította el.
- 1941-ben készült Hun lovasa magán viseli Medgyessy szobrainak beható tanulmányozását.
- Az egyetlen szobrász volt, akinek művészetét elfogadta, csodálta.

1938-ban a Zsákhordó, a Női akt és a Halottvivők című munkáival szerepelt. A kritika és a szakma ekkor figyelt fel rá igazán.

Kőfaragásai

- „Háta mögött a régi elmaradott faluerkölc és családi tragédiájának árnyékában, a lelenház, a mostoha gyermekkor, a koplaló inasévek után páratlan akaraterővel, hittel vívta ki emberi megvalósulását, művészi rangját”
- Kőfaragásaiban megjelenik a hazai tradíció tisztelete
- 1938. januárjában a Tamás galériában óriási sikert aratott szobraival

Balázs 2 éves

Leány virággal

Az ifjú művész tisztában volt a szobrászat alapjaival, a forma, a téma és az anyag egymással harmonizáló megjelenésével. Teljes mértékben kialakult egyéni stílusa.

**1941-ben készítette el
Széchenyi Istvánt ábrázoló
Balatonfüreden kiállított
szobrát egy pályázati
felhívásra.**

„egész Füred lelke benne van”

Tehenes asszony című szobrával óriási sikert aratott a Tamás galériában 1944. januárjában.

Ezután 1000 pengő utazási ösztöndíjat kapott a minisztériumtól, amit arra költött, hogy népi faragásokat gyűjtsön. Ekkor írta meg A magyar nép szobrászata című könyvét.

1945. után indexre került, mert merészen kiállt a zsidóság mellett. Emiatt az elkövetkező 10 évben nem kapott meghívást egy kiállításra sem. Ő mégis kitartott és tovább folytatta munkásságát.

Domborművei

- Domborművein megjelenik az elveszett család, az elveszett otthon és az elrabolott gyermekkor átélése.

- Művészetét a paraszti közösséghez és az emberiség nagy családjához forrasztotta

- A magyar művelődés alapjául a paraszti kultúrát használta modern körülmények között

Három grácia

Tehenes asszony

Ezek után rengetek emléktáblát készített, amelyek településeink köztereit, utcáit, közintézményeit ékesítik.

Budapest, Királyi Pál utca 2.

Mórícz Zsigmond kollégium, Sárospatak

Modern művészete

- A karcsú, nyúlánk alakok, a mozdulat, a tagok ritmusa a kifejezés fő hordozói.
- A finom hosszú végtagok veszik át a mondanivalót, bár a sokatmondás törekvése már korábban is érzékelhető volt Andrássy Kurta János művein.
- Nagy merészség volt tőle, hogy már 55 évesen még bele mert kezdeni ebbe az újdonságnak számító irányzatba.
- Óriási meglepetést okozott mind kortársainak, mind az őt kedvelőknek.

Fiatalok

Vágyódás

Andrássy Kurta János és Sárospatak

1981-ben Sárospatak díszpolgárává választották.

**1975-ben életművét a városnak ajándékozta.
Állandó kiállításának színhelye a Sárospataki Képtár lett.**

A képtár előtt álló Lovas szobor azóta is ékesíti a várost és ízelítőt ad a bent található kiállításról.

Emlékkiállítás a sárospataki Újbástya Rendezvénycentrumban

**A június 29-től
október 10-ig működő
ideiglenes kiállítás
lehetőséget adott arra,
hogy az Andrássy
Kurta János
munkásságát kedvelők
betekintést
nyerhessenek a
művész
sokszínűségébe.**

**Véleményem szerint
Andrássy Kurta Jánost
nem lehet egyszerű
szobrászművésznek
nevezni. Ő ettől több
volt. A kiállításon
bronzszobrai és
kőfaragásai mellett
megtekinthettem
nagyyszerű és
sokatmondó
festményeit, rajzait,
aktjait is.**

**Műveiben megjelenik
édesanyja és családja
fontossága. Ennek
oka talán a keserű
gyermekkor volt,
aminek árnyékából
kilépve egy sikeres
életpálya
létrehozásával lehetne
jellemezni alkotónkat.**

Mindig fontos volt számára a falu, a paraszti élet és a magyar nemzeti jelleg megtartása a művészetben.

**Paraszt művésztehetségek
védelme című alkotásában
ezt írja: „a saját nemzeti
jelleget, ... a népi
kultúrában maradéktalanul
megtaláljuk”**

Andrássy Kurta János mindig szíven viselte a fiatal tehetségek támogatását.

„Tehát igenis szükséges a tehetségek intézményes felkarolása, mert nem lehet tudni, hogy egy elkallódott tehetséggel milyen értékek vagy lehetőségek mennek veszendőbe.”

Aktjai

Első aktját a tanonciskola táblájára rajzolta. Az igazgató, aki rendkívül vallásos ember volt benyitott és meg akarta büntetni a fiatal művészt.

Viszont rajztanára Szamosi Soós Vilmos meglátta benne a tehetséget és inentől kezdve mindenben támogatta.

**Andrássy Kurta János munkáit az érzelmek kifejezése jellemzi.
Egyaránt fontos volt számára a negatív és pozitív érzések
megjelenítése.**

Gond

Révület

Ha munkáit megnézzük, láthatjuk, hogy sok helyen arra törekedett, hogy a mozgás dinamikáját ábrázolja.

Pörgettyűző fiú

De mindezekén kívül a legfontosabb határtalan emberszeretete volt. Talán, ha nem rendelkezik ezzel, a nehéz gyermekkor és a szegényes élet mellett nem lett volna képes arra, hogy munkáját minden nehézség ellenére töretlenül folytassa és soha fel ne adja.

**Andrássy Kurta János 2008-ban,
97 évesen elhunyt.**